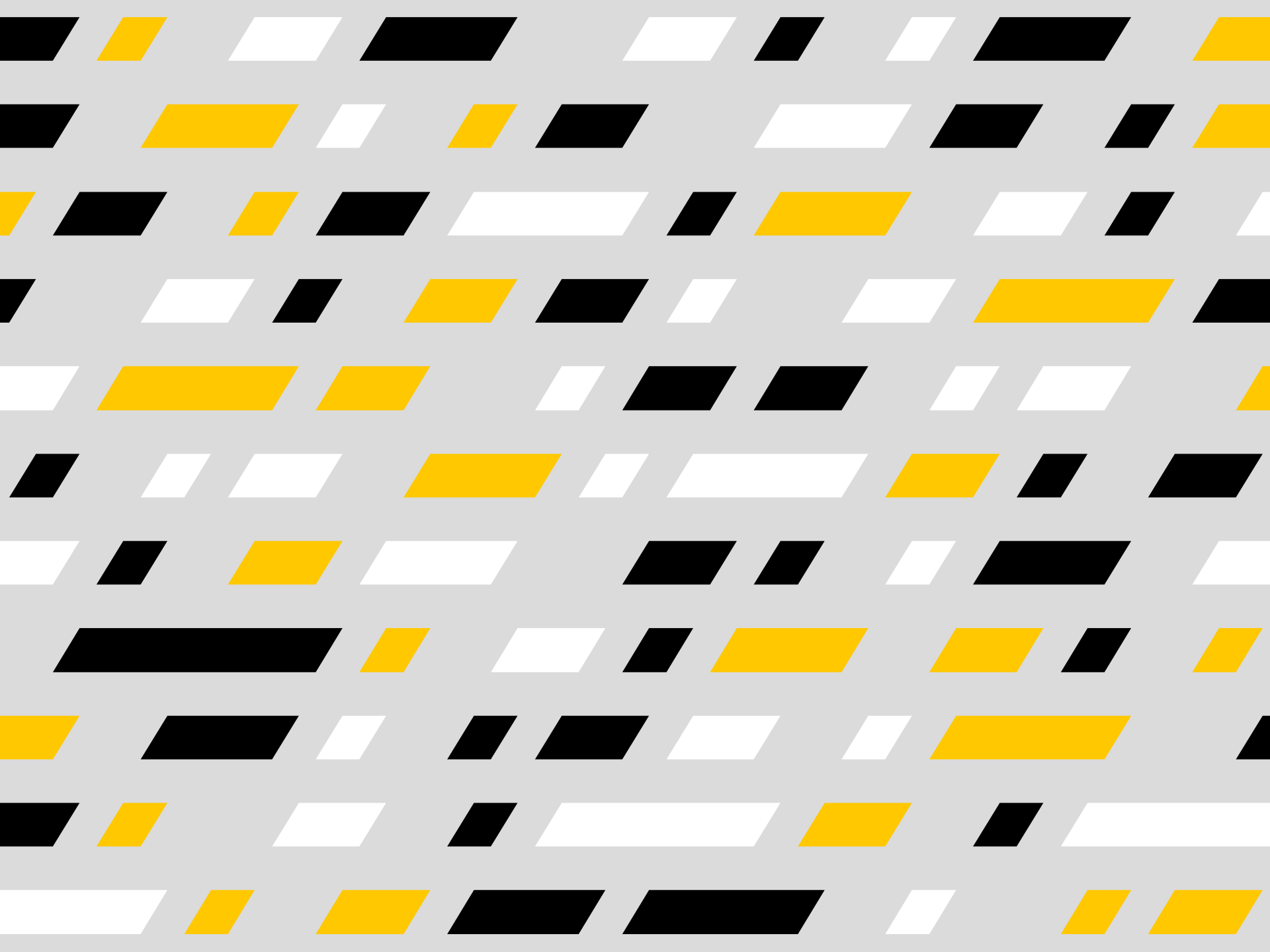

WOLAŃSKI

Ewaluacja stosowania instrumentów terytorialnych ZIT i
IIT w ramach perspektywy 2021-2027

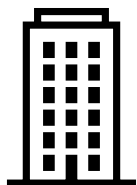
PANEL 3. REWITALIZACJA JAKO IIT

Prezentacja wyników, 15.10.2025 r.

WSPARCIE REWITALIZACJI Z PROGRAMÓW REGIONALNYCH

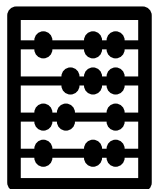
Zróżnicowanie wsparcia na poziomie regionów

3 województwa nie zdecydowały się na wspieranie działań rewitalizacyjnych z środków programu regionalnego: dolnośląskie, podkarpackie, zachodniopomorskie

4 województwa zdecydowały się na wspieranie tylko obszarów miejskich: małopolska, kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie

4 województwa zdecydowały się na wspieranie działań rewitalizacyjnych z środków programu regionalnego również poprzez instrumenty finansowe: mazowieckie, lubelskie, śląskie, wielkopolskie

REWITALIZACJA – ZAINTERESOWANIE

Spadek zainteresowania prowadzeniem procesu rewitalizacji przez gminy na przestrzeni perspektyw

Województwo	Programy rewitalizacji w perspektywie 2014-2020 (w nawiasie GPR)	GPR pełniące rolę strategii IIT w perspektywie 2021-2027 (stan na 1.02.2025)	GPR pełniące rolę strategii IIT w perspektywie 2021-2027 (stan na 30.06.2025)	Liczba GPR w województwie (stan na 30.06.2025)
dolnośląskie*	119 (12)	*	*	29
kujawsko-pomorskie	127 (9)	3	5	7
lubelskie	133 (9)	47	66	89
lubuskie	57 (9)	13	22	27
łódzkie	49 (7)	20	22	38
małopolskie	144 (140)	14	16	27
mazowieckie	136 (22)	35	39	39
opolskie	30 (2)	51	52	57
podkarpackie*	83 (11)	*	*	13
podlaskie	55 (16-17)	12	20	20
pomorskie	29 (15)	0	0	13
śląskie	111 (16)	7	11	25
świętokrzyskie	93 (17)	7	11	18
warmińsko-mazurskie	33 (0)	9	10	12
wielkopolskie	143 (17)	11	35	35
zachodniopomorskie*	95 (6)	*	*	9

* Rewitalizacja nie stanowi IIT

KLUCZOWE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA MNIEJSZE ZAINTERESOWANIE REWITALIZACJĄ

Koniec okresu przejściowego w ustawie z dnia 9.10.2015 r. o rewitalizacji likwidująca możliwość przygotowania LPR

Duża szczegółowość ustawy o rewitalizacji

Niższa dostępność środków finansowych

Negatywne doświadczenia z poprzedniej perspektywy dot. procesu rewitalizacji

REWITALIZACJA – FINANSOWANIE

Perspektywa 2014-2020:
ok. 1,3 mld EUR na
działania rewitalizacyjne

Perspektywa 2021-2027:
ok. 0,8 mld EUR na
działania rewitalizacyjne

**Widoczna nadal duża
koncentracja wśród JST
na środkach z programu
regionalnego**

Analiza wpisanych do wykazu GPR w 12 województwach (bez woj. pomorskiego, podkarpackiego, dolnośląskiego i zachodniopomorskiego) wg. stanu na 1.02.2025 r. pokazała, że na realizację umieszczonych tam projektów podstawowych potrzeba ok. **34,5 mld zł (z czego blisko ok. 10,8 mld zł wg. założeń autorów GPR miałyby pochodzić z środków programów regionalnych).**

Analiza programów regionalnych pokazuje, że na wsparcie działań rewitalizacyjnych przeznaczono 3,6 mld zł co pokrywa zapotrzebowanie w ok. 33%.

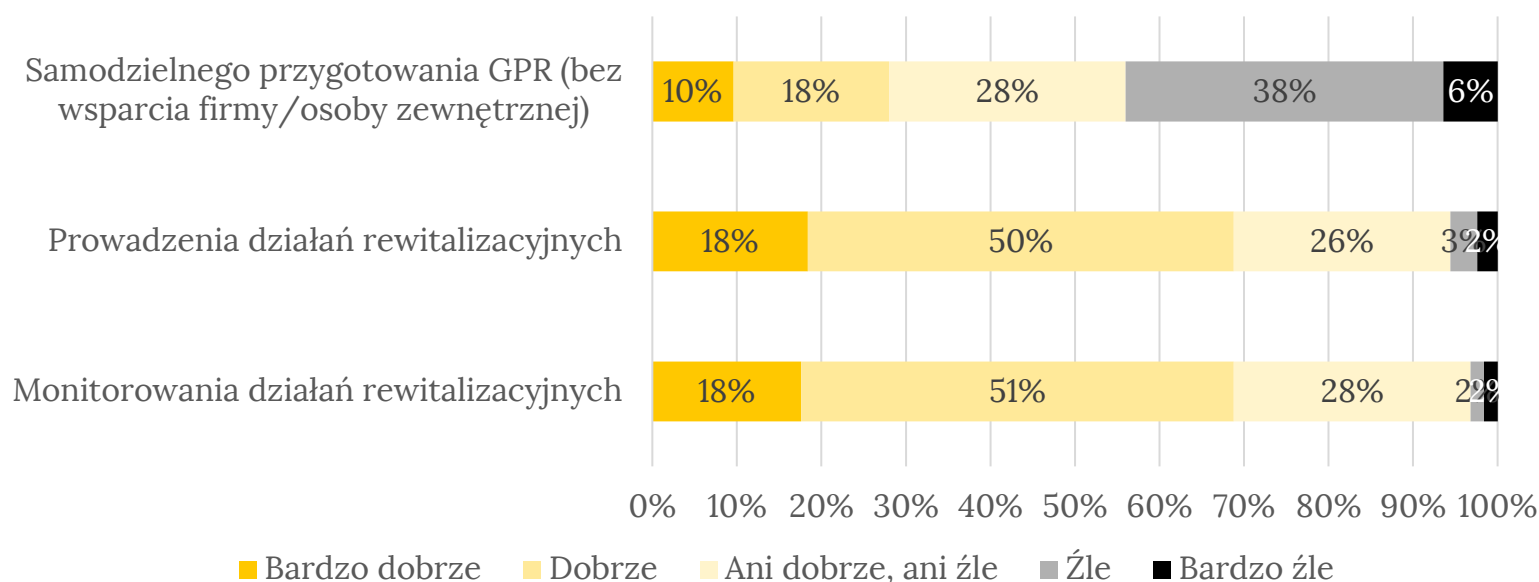
Wraz z wzrostem liczby GPR wpisanych do wykazu ten odsetek będzie malał.

OCENA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH – WNIOSKI Z PROWADZONYCH BADAŃ

- Badania ewaluacyjne pokazują, że w perspektywie 2014-2020 przedsięwzięcia rewitalizacyjne były identyfikowane jako najbardziej skuteczne wśród innych typów projektów prawie we wszystkich obszarach tematycznych. Zwracano uwagę m.in. na zwiększenia jakości oraz ilości oferowanych na terenie miast usług, zmiany o charakterze przestrzennym (w tym poprawę estetyki).
- Widoczna jest niedostateczna jakość tworzonych GPR, zwłaszcza w gminach mniejszych. Wiedza w gminach jest niewystarczająca w odniesieniu do określenia celów GPR, planowania różnych wymiarów rewitalizacji. Część gmin nadal nie rozumie znaczenia projektów nie infrastrukturalnych.

CZY GMINY SĄ PRZYGOTOWANE DO PROWADZENIA REWITALIZACJI NA WSZYSTKICH JEJ ETAPACH?

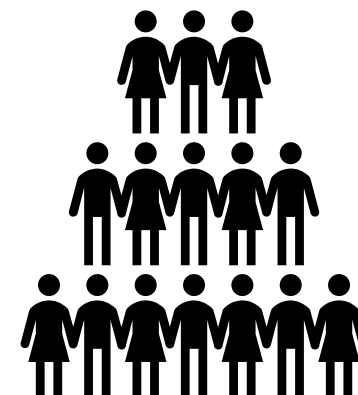
Samoocena możliwości reprezentowanych gmin w zakresie możliwości podjęcia działań

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n=126)

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W REWITALIZACJI

- Udział interesariuszy –obowiązek ustawowy
- Etap przygotowania GPR – zwykle szerokie włączenie (wykorzystanie różnych metod badawczych, różne grupy społeczne włączone)
- Etap wdrażania i monitorowania – trudności z zaangażowaniem, w tym w Komitet Rewitalizacji, ze znalezieniem miejsca i roli dla interesariuszy

JAKA PRZYSZŁOŚĆ CZEKA REWITALIZACJĘ?

Rewitalizacja ma potencjał by być w przyszłości odrębnym instrumentem terytorialnym – w opinii badanych już nim jest z uwagi na obowiązywanie ustawy o rewitalizacji (która jest dużo bardziej szczegółowa niż zapisy dokumentów/aktów prawnych dot. instrumentów terytorialnych)

Potrzebne dodatkowe środki finansowe na realizację działań rewitalizacyjnych -> krajowy Fundusz Rewitalizacji, mechanizmy preferencji wsparcia działań rewitalizacyjnych w ramach innych środków np. Fundusz Dopłat, ew. Społeczny Fundusz Klimatyczny

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ